

VSEBINA:

Volivni rezultati v celjskem okrožju — Ob 29-letnici oktobrske revolucije — Dopisi — Razgled po svetu — 9. januar — Fizkultura — Mauthausen — Objave

CENA 2 din — Mesečno 8 din

Leto I. - Štev. 30

GLASILO OKROŽNEGA ODBORA OF CELJE - IZHAJA VSAKO SOBOTO

Celje, 2. novembra 1946

27. oktobra je naše ljudstvo izvojevalo veličastno zmago Osvobodilne fronte

Volitve v Ustavodajno skupščino Slovenije so bile veličastna in zgodovinska zmaga. Slovensko ljudstvo je šlo množično na volišče in za svoje poslance izbralo preiskuhane kandidate Osvobodilne fronte. S povprečno nad 95 % udeležbo je slovensko ljudstvo naše volitve spremenilo v mogočno zgodovinsko zmago, ki je z vso jasnostjo dokazala popolno enotnost slovenskega delovnega ljudstva, čvrsto združenega v Osvobodilni fronti kot sestavnega dela Ljudske fronte Jugoslavije pod vodstvom maršala Tita.

Ob 29. obletnici velike oktobrske socialistične revolucije

Pred 29. leti se je rodila sila, ki je pokazala ljudstvu na zemeljski obli pravilno pot napredka in blagostanja. Rodila se je sila, ki je v najtežjih preizkušnjah razbila poizkuse sovražnikov naprednega človeštva, zaslužnjevati in izrabljati svobodne narode. Brez oktobrske revolucije, brez perspektive, ki jo je oživitvorila oktobrska revolucija, ne bi bilo zmage nad hitlerjevskim fašizmom in ne bi bilo svobode in neodvisnosti narodov Jugoslavije.

Preteklo je 29 let, odkar so se za sužnjene narodi Rusije otresli fevdalne tiranije in pod vodstvom Boljševiške partije in velikim učiteljem Leninom nastopili pot k svobodnemu in srečnejšemu življenju. Ustvarjena je bila Sovjetska zveza — bratska skupnost narodov, ki predstavlja danes kazipot ljudskim množicam v borbi za enakopravnost in neodvisnost.

Oktobrska revolucija predstavlja borbo delavcev in kmetov proti vsem tistim notranjim in zunanjim silam gnile carske Rusije, ki so stoletja izrabljali ljudstvo in se bogatili na račun žuljavih rok delavca in kmeta. Predstavlja ukinitje imperialistične vojne, ki je metala množice na svetovna bojišča, kjer so postale žrtve ruskih in inozemskih imperialistov. Iz borbe je vzrasla država novega kova, država delavca in kmeta. Rusija se je dvignila kot velikan, ki hoče sebi ustvariti boljše pogoje za razvoj. Raztrgane in sestradnae, site bojnih avantur graščakov in plemičev, so te množice z nezaljšano energijo stopile v borbo, dokler končno niso zmagale. Teško je bilo rojstvo nove velike države — Sovjetske zveze. Notranji in zunanji sovražniki so napenjali vse svoje sile, da bi zavrlji gigantski pohod ljudskih množic, ki so kričale: »Hodemo boljše življenje!«

Oktobrska revolucija pa ne pomeni samo osvoboditev malega ruskega človeka izpod imperialističnega jarma, temveč je, kakor pravi Stalin, »mednarodnega, svetovnega pomena in temeljni preokret v svetovni zgodovini človeštva od starega, kapitalističnega sveta k novemu, socialističnemu svetu«. V preteklosti je bilo tako, da je v revoluciji propadlo skupino izkoriščevalcev zamenjala nova, druga skupina izkoriščevalcev. Oktobrska revolucija pomeni likvidacijo izkoriščevanja človeka po človeku in ustvaritev socialistične družbe s pomočjo diktature proletariata.

Preteklo je 29 let odkar sfoji sovjetska država, kazipot zatiranemu človeštvu sveta. Položaj v tisti dobi pa je bil silno težak za ruskega človeka. Dežela je bila razrušena, ljudstvo je bilo lačno in zaostalo, gospodarstvo je bilo zgrajeno na zaostalih, kapitalističnih metodah. Pritisk zunanjih sovražnikov se je podesetoril, da bi znova vzpostavili aparat nasilja in izžemanja. Toda delovno ljudstvo Sovjetske zveze se je zavedalo, da je zanj le ena pot — pot po kateri jo vodi Lenin in Boljševiška partija. Z nadčloveškimi napori so bile premagane težave in postavljeni so bili temeljni pogoji za veliko bodočnost. Iz razrušene države je bila

ustvarjena velika industrijska država. Ruski mužiki, ki so obdelovali z lesenimi plugi, so postali napredni kolhozniki. Iz nepismene in kulturno zaostale države je bila ustvarjena najkulturnejša država na svetu z visoko razvito znanostjo. Vso to pot napredka pa je skrbno varovala Rdeča armada, ki se je izpopolnjevala iz dneva v dan. Narodi Sovjetske zveze niso pozabili na nevarnost, ki je pretila, socialistični državi. Vedeli so, da sovražnik skrivaj kuje orožje, ki bi ga ob ugodnem trenutku zasadil miroljubnemu ljudstvu v hrbet. RA — prekaljena in izkušena v borbi za svobodo, predstavlja silo, ki je možna le s sodelovanjem vsega ljudstva. Kapitalistična sosesčja je ves čas, ko je Sovjetsko ljudstvo dvigalo svojo državo, kovalo zaroto za uničenje socialistične države. Reakcionarne klike so z vsemi sredstvi podpirale nemški fašizem, ker so menile, da bodo z njim uničile državo delavcev in kmetov. Nemški fašizem se je okrepil in se je na višku svoje moči spremenil v imperializem, ki

7. novembra bodo narodi Sovjetske zveze praznovali 29. OBLETNICO VELIKE OKTOBERSKE REVOLUCIJE

je zapretil vsemu svetu in tudi onim, ki so mu z vsemi silami pomagali do dviga. Rdeča Armada pa je v Veliki domovinski vojni uničila nemški osvajačni fašizem in dala svojo kri in življenje za zaslužnjene narode in za obrambo svoje države.

Narodi Jugoslavije se zavedajo velike pomoči bratske Sovjetske zveze, tako v osvobodilni borbi kakor pri izgradnji nove Titove Jugoslavije. Narodi Jugoslavije znajo ceniti veliko prijateljstvo, ki je bilo skovano v borbi proti skupnemu sovražniku — fašizmu in mednarodni reakciji. Zavedajo se, da oktober 1917 pomeni tudi prepoved slovanske misli, ki je potrjena z iskrenim medsebojnim prijateljstvom vseh slovanskih narodov. Miroljubna politika Sovjetske zveze nam je velikanski doprinos v borbi za naše pravično zahteve, za katere se moramo danes boriti z istimi sovražniki naše mlade države, ki so ves čas izgradnje Sovjetske kovali orožje proti njej. Naši narodi znajo ceniti velike napore, ki jih Sovjetska zveza dala na mirovni konferenci za priključitev Trsta in Julijske krajine k Jugoslaviji. Pomoč, ki jo je dala Sovjetska zveza Jugoslaviji, je dokaz resničnega in iskrenega prijateljstva do vsega naprednega in svobodoljubnega človeštva.

Vse te pridobitve pa so plod Oktobrske revolucije. Zato je preznik Sovjetske zveze tudi praznik Jugoslavije!

Naj živi velika misel Lenina!
Naj živi veliki voditelj Sovjetske zveze — generalisim Stalin!
Naj živi bratstvo Sovjetske zveze in Jugoslavije!

Rezultat volitev v celjskem okrožju

Volilne enote	Štev. voliv. uprav.	Štev. oddanih glasov	%	I. KANDIDAT Priimek in ime	Št. glasov	%	II. KANDIDAT Priimek in ime	Št. glasov	%	Abstinenca
Okraj Celje-mesto										
I.	8.050	8.010	99,5	Leskovšek Franc	6.448	80,5	Gradišnik Fedor	1.562	19,5	40
II.	6.116	6.091	99,6	Kidrič Boris	6.091	100				65
2	14.166	14.101	99,5							25
Okraj Celje-okolica										
I.	7.386	6.594	89,3	Ocvirk Ivan	4.106	62,3	Vodovnik Ivan	2.488	37,7	792
II.	6.423	6.251	97,3	Hribar Rudi	4.793	76,7	Trobiš Stefan	1.458	23,3	172
III.	3.646	3.321	91,1	Lampret Jože	1.758	52,9	Koren Alojz	1.563	47,1	325
IV.	7.043	6.503	92,3	Štante Peter	4.843	74,5	Zupanc Alojzij	1.660	25,5	540
V.	6.143	5.637	91,8	Gabrvec Milica	3.632	64,4	Zupanc Albin	2.005	35,6	506
VI.	5.371	4.617	86,0	Brilej Jože	2.950	63,9	Zdošek Ivan	1.667	36,1	754
VII.	6.682	4.725	70,7	Lešnik Alojzij	2.912	61,6	Jančič Cenko	1.813	38,4	1957
7	42.694	37.648	88,2							5046
Okraj Konjice										
I.	5.936	5.631	94,9	Šelih Ivan	4.187	74,4	Drofenik Jurij	1.444	25,6	305
II.	6.027	5.664	94,0	Diacci Alojzij	3.758	66,3	Deškovec Karel	1.906	33,7	363
2	11.963	11.295	94,4							668
Okraj Mozirje										
I.	3.785	5.582	96,5	Vrabič Olga	5.338	77,9	Lempl Ivan	1.464	26,2	203
II.	7.448	6.854	92,0	Venišnik Milan	5.338	77,9	Ložič Hinko	1.516	22,1	594
III.	5.604	4.948	88,3	Kovač Stane	1.528	30,9	Zupan Anton	3.420	69,1	656
3	18.837	17.384	92,3							1453
Okraj Šmarje pri Jelšah										
I.	7.261	5.821	80,2	Baloh Pavla	3.611	62,0	But Franc	2.210	38,0	1440
II.	6.786	6.157	90,7	Kambič Miha	4.910	79,7	Kos Jože	1.247	20,3	629
III.	6.984	6.046	86,6	Kraigher Sergij	4.795	79,3	Zvar Ernest	1.251	20,7	938
3	21.031	18.024	85,7							3007
Okraj Trbovlje										
I.	4.884	4.863	99,6	Alič Anton	3.986	82,0	Naglav Oskar	877	18,0	21
II.	5.170	5.136	99,3	Ribič Alojzij	4.219	82,1	Brečko Adam	917	21,1	93
III.	9.548	9.455	99,0	Sentjurc Lidija	7.464	78,9	Jug Viktor	1.991	21,1	93
IV.	5.066	5.052	99,7	Vipotnik Janez	4.561	90,3	Burkelc Viktor	491	9,7	14
V.	3.910	3.907	99,9	Marinko Miha	3.907	100,0				3
5	28.578	28.413	99,4							165

V vsem okrožju Celje je bilo 22 volivnih enot s 137.269 volivnimi upravičenci. Volilo jih je 126.865, to je 92,4% Abstiniroali so se 10.404 volivci, t. j. 7,6%.

Ljubljana mesto

V območju Ljubljana mesto je bilo 13 volivnih enot s 85.143 volivnimi upravičenci. Volilo jih je 84.796, t. j. 99,6%. Abstiniroali so se 347 volivcev ali 0,4%.

Ljubljansko okrožje

V okrožju Ljubljana-okolica je bilo 29 volivnih enot z 165.503 volivnimi upravičenci. Volilo jih je 161.538, to je 97,6%. Abstiniroali so se 3.965 volivcev ali 2,4%.

Mariborsko okrožje

V okrožju Maribor je bilo 36 volivnih enot z 249.154 volivnimi upravičenci. Volilo jih je 237.066, to je 95,1%. Abstiniroali so se 12.088 volivcev, t. j. 4,9%.

Novomeško okrožje

V okrožju Novo mesto je bilo 20 volivnih enot z 108.332 volivnimi upravičenci. Volilo je 102.438 volivnih upravi-

čencev, t. j. 96,3%. Abstiniroali so se 3894, to je 3,7%.

V vsej Ljudski republiki Sloveniji je bilo 120 volivnih enot. Volivnih upravičencev je bilo 743.401, od tega jih je glasovalo 712.703 ali 95,87%, abstiniroali pa 30.698 ali 4,13%. — Neveljavnih je bilo 75 glasov.

V Ljubljani, 30 oktobra 1946.

Žene celjskega okrožja so volile

Zveseljem in ponosom so žene prihajale na volišča, da dokažejo vsemu svetu, da so pripravljene vedno pomagati naši Ljudski oblasti pri izgradnji opustošene domovine.

V predvolilni kampanji so si napovedale tekmovalstvo. Tako so se žene iz žalca potrudile in skupno z mladino okrasile volišče. Izkazale so se pa tudi na dan volitev samih, ko so razen ene volile vse. Žene iz Gornjega grada so pa bile v skrbeh, ker je bilo volišče ob pol desetih še polno žen, one so pa imele termin, da bodo do desetih dopolne vse volile.

Naše najstarejše žene so se v polni meri zavedale pridobitev, ki jim jih nudi Ljudska oblast, kar priča sledeče: V Otoku je prva volila 80-letna mama, isto tako v Gorici, kjer je 75-letna Gregor Marija čakala že ob pol sedmih, da bo prva volila. Lesjak Marija iz Ljubnega, stara 82 let je dejala: »Ko sem bila mlada, nisem imela nobene pravice, danes jo pa imam, zato sem pa prišla tudi voliti.« Podobnih primerov bi lahko našli

nešteto. V Velenju je vladala veliko zanimanje za kandidatko tov. Olgo Vrabičev. Ljudstvo jo je z zaupanjem volilo.

Žene iz revirskih predelov so so polnoštevilno, s ponosom in veseljem udeležile volitev in volile borce za pravice delavskega razreda.

V Konjiškem okrajju je bila udeležba žen 85 %, tudi v šmarnem okrajju so prihajale žene na volišča, marsikatera, ki je lansko leto še stala ob strani, je letos storila svojo dolžnost, zavedajoč se, da s tem pripomore svojemu otroku do lepše bodočnosti. Zgodilo se je, da je mati pripeljal a sseboj otroka rekoč: »Glej kako se voli, da boš znal, ko boš dorastel.« Pozabiti ne smemo Solčave, kjer so vsako hišo posebej okrasili in prihajali v slabem vremenu iz najoddaljenejših krajev na volišče.

Vsem onim ženam pa, ki nasedajo raznim klevetam in lažem, naj velja izjava matere iz Gornje Savinjske doline: »Ko bi vsi prestali toliko gorja, kot mi, bi tudi oni šli z veseljem voliti.«

K. S.

Svečan potek volitev v Hrastniku

Volitve v Ustavodajno skupščino so razgibale vso hrastniško dolino. Že v soboto smo ves dan pripravljali za okrasitev volišč. Volišča so si med seboj napovedale tekmovalstvo v okrasitvi, udeležbi in čimprejšnjim 100 % rezultatu. Najboljši rezultat v okrasitvi volišča in udeležbi je

doseglo prvo volišče četrti Kolonija. Volišče je bilo slavnostno okrašeno z zastavami, parolami in zelenjem. Pred voliščem preko ceste pa je bila velika peterokraka zvezda, na kateri sta bila že od daleč vidna z žarnicami osvetljeni napis: »Živel Stalin — Tito!« Tekmujemo v delu

in volitvah!« V sami četrti Kolonija so postavili slavoloke in slavnostno okrasili svoja okna.

Samozavestno in resnih obrazov so stopali volivci k skrinjicam z raznimi izjavami. Tovarišica Hodejeva iz Prapretnege, stara 66 let, je dejala: »Naj ima Lidija mojo kroglico, ker je naša.« Ko je dobil kroglico udarnik Guzej Slavko, je pristopil k skrinjici z besedami: »Udarnik bo oddal svoj glas udarnici tov. Lidiji.« Na prvem volišču je volila tudi tov. Coklin Zofija, stara 80 let. Ker je bolna, so jo pripeljali na volišče. Ko je pristopila k skrinjici, je imela v roki rdečo rožo. Najprej je oddala svoj glas za tov. Lidijo, nato pa izjavila: »Ker sem prestara, ne morem dati ničesar drugega za našo stvar, zato darujem na čast stari borki tov. Lidiji to rožo« in isto položila na skrinjico.

Na željo tovarišice Perc Fani, ki že dalj časa ne more iz postelje, ji je volivna komisija prinesla skrinjico na dom, da bi volila tiste, ki bodo vodili naše ljudstvo v srečnejšo bodočnost.

Prebivalstvo Hrastnika je s takim rezultatom jasno izpričalo, da stoji enotno za Osvobodilno fronto in se zaveda pomena volitev v prvi slovenski parlament.

V ponedeljek pa so že na vse zgodaj ljudje spraševali za rezultati volitev in hoteli vedeti imena tistih, ki se še danes ne zavedajo, da je Osvobodilna fronta zmagovito končala v štiriletni osvobodilni borbi.

Izvolili smo poslanca v prvi slov. parlament

Lani smo pri nas volili precej slabo. Nekaj ljudi je bilo nahujskih in zapeljanih, drugi pa so zaradi hlapčevstva, katerega so nosili ves čas zgodovine v krvi vrgli kroglice v »črno skrinjico«.

goslavlja res prava domovina. Tako je n. pr. Rančigaj Anton iz Ojstriške vasi na dan volitev trikrat izjavil, da sploh ne gre na volitve. Njemu so bili tudi premraženi partizani deveta brigada in še danes, ko je že skoro vsak državljani naše domovine spoznal OF, se ta tovariš ne more vključiti v našo novo družbo.

Najlepše je bilo, ko je prišla skupina 60 volivcev s transparenti in s partijsko pesmijo, vzklikajoč kandidatu Leskoku. Volivci, ki so se srečevali, so se pozdravljali: »mi moramo biti soodstotni.« Jošt Darinka

Ocenjevanje volišč in izložbenih oken

Ocenjevalna komisija pri Propagandni komisiji OF Celje-mesto je podelila sledeče nagrade za najboljše volišče in izložbeno okno: Za volišča: 500 din za volišče II. četrti (v Ljudski pozornilnici)

- Babno-Medlog-Loznica Dolgo polje III. četrt (Volišče Obrtni doma) Zagrad-Pečovnik Čret

V banjaloškem okrožju obnavljajo in grade številne prometne objekte

TANJUG. Gradbeni oddelek okrožnega ljudskega odbora v Banja Luki je bil letos zelo aktiven pri obnovi in izgradnji prometnih objektov. Poleg vrste manjših objektov, katerih izgradnja je v glavnem zaključena ali je pa še v teku, je treba omeniti nekaj najnovejših, kamor spada most v Razboju pri Novi Topoli v dolžini 55 m poleg dveh mostov preko Vrbasa, prav tako pri Razboju, eden dolg 88 m, drugi pa 174 m.

lo vpisanih otrok je za 5900 večje od števila v lanskem letu. Da bi se rešilo vprašanje pomanjkanja šolskih poslopij, je bil dodeljen kredit 17.410.000 din za obnovo starih in gradnjo novih šolskih poslopij, ki so bila med vojno porušena. Do konca leta bo obnovljenih in za delo pripravljenih 55 odst. porušenih poslopij. Razen tega je bil stavljen na razpolago kredit 3 milijonov din za nabavo učil in inventarja. V ta kredit so vključene tudi potrebe srednjih šol.

V Lučah so postavili mlaje

Ze ves teden so se vršili razni sestanki, na katerih so se mladina in žene pozivale na okrašenje volišča in vasi. Pri delu pa smo videli le nekatere najboljše aktiviste od mladine. Sobota je bila že tu in ničesar ni bilo videti, kar naj bi bilo pripravljeno za naš veliki praznik. Težki gozdni delavci pa, ki so se utrujeni vracali iz visokih planin, so neumorno prišli za delo in v nekaj urah je bila vsa vas na poseben način okrašena.

Volitve v Pesju pri Velenju

Na volišču je bilo vedno zelo živahno. Do 9. ure je glasovalo 259 volivcev. Do 10. ure glasovalo 316, polovica vseh upravičencev. Ob 10. uri so prišli volivci skupno iz Prelog. Ob 10.15 uri so prišli iz Podgorja. Kljub mrazu so čakali ljudje potrpežljivo brez godrnjanja. Vedno je stalo pred voliščem 100-150 ljudi.

Kako smo volili v Gornjem gradu

Za par dni pred volitvami so viseli po raznih razglasnih deskah in zidovih letaki in parole, ki so vabili prebivalstvo na volitve. Posebno živahno je bilo v soboto, ko je prebivalstvo Gornjega grada venčalo hiše z zelenjem in izobežalo zastave, da tako pokažejo miropoidnim, da je v nedeljo velik dan, dan prvih svobodnih volitev v naš slovenski parlament.

Zidani most

Tudi v Zidanem mostu so potekle volitve v svečanem razpoloženju ob ogromni udeležbi. V dopoldanskih urah je prišlo kljub slabemu vremenu in oddaljenosti preko ene ure 94 letni tov. Draksler iz Suhadola. Pred volivno komisijo se je svečano prijavil ter dejal: »Prišel sem izpolniti svojo državljansko dolžnost.« Na vprašanje ali je prišel peš, je dejal: »Da čemu bi se vozil, za kaj takega se sploh nočem peljati in tudi nazaj grede bom šel peš.« Kljub svoji starosti je še vedno čil in zdrav in z veseljem opravlja še vsa kmečka dela.

Volitve v Škalah

Na volišču v Škalah so volili volivci iz Skal, St. Bric, Podlubela in Cirkovce. Nekateri ti kraji so oddaljeni od Skal nad 1 uro. Vsi volivci, zlasti žene, so pokazali visoko nacionalno zavest in se skoro 100% udeležili volitev. Tako je n. pr. Hraberšek Marija iz Cirkovc šla nad 1 uro peš v Škale ter oddala svoj glas.

Kako smo volili v Gornjem gradu

Za par dni pred volitvami so viseli po raznih razglasnih deskah in zidovih letaki in parole, ki so vabili prebivalstvo na volitve. Posebno živahno je bilo v soboto, ko je prebivalstvo Gornjega grada venčalo hiše z zelenjem in izobežalo zastave, da tako pokažejo miropoidnim, da je v nedeljo velik dan, dan prvih svobodnih volitev v naš slovenski parlament.

Dopis iz Medloga pri Celju

Zadnja nedelja je bila za naš kraj lep praznik. Velik prostor pred voliščem in volivni prostor sam je bil tako lepo okrašen, kot še nikoli. Na stotine zastavic je veselo plahutalo v jesenskem vetru, v dvorani pa so bili vsi napisli izdelani iz cvetja.

Obnova šol

TANJUG. V Banjaluškem okrožju je od 200 šol letos pričelo z delom 159. Od tega števila je 77 državnih poslopij, ostala pa so v glavnem privatna. Števil-

RAZGLED PO SVETU

TRST

V Gorici je ZVU rekvirirala del »Delavskega doma« v Stračičah, kjer so se sestajali delavci in nato rekvirirane prostore dale na razpolago nemškim vojnim ujetnikom. Ti so se sprva zadovoljili z odkazanimi jim prostori in ponizno zahajali v dom. Z vsakim dnem pa so se bolj šopirili in oblastno nastopali, ter končno zahtevali za sebe vse prostore. Uprava »Delavskega doma« se je zaradi tega pritožila pri ZVU o Gorici. Toda angloamerikanci cenijo bolj nemške ujetnike, kot zavedne delavce in na pritožbo so jim zagrozili, da jim bodo zaplenili vso stavbo.

BOLGARIJA

Bolgarsko ljudstvo je že nešteto krat dokazalo svojo neomajno privrženost Demovinski fronti in soglasno odobrava njen program, vladino zunanjo politiko ter zahteva čiščenje državnega aparata od fašističnih elementov.

GRČIJA

V Solunu bo razprava proti generalu 4.244.337 ljudi. Demovinska fronta je dobila skupno 2.983.803 glasove. Opozicija je 1.208.882 glasova.

pred partijskim aktivom »izzivalni govor«.

V zvezi z dogodkom v Litohorju, kjer je nudilo prebivalstvo orožništvu oboroženi odpor, je Zahariades izjavil v svojem govoru:

»Dogodki v Litohorju so dobro znani. Pred desetimi dnevi so ubili tam 4 demokrate, potem ko so jih mučili. Naravno je, da so pobegnili ljudje v planine, ker pa so odhajali prej ljudje v planine brez orožja in ostali tako brez moči, so tokrat vzeli orožje s sabo, da bi se branili in tokrat so se res tudi branili. Dogodki v Litohorju so opomin za monarhoffiste in Angleže. Povsod besni teror, državni organi pa ubijajo nedolžne državljane, dočim odhajajo kmetje v planine. Po tem pa kričijo ti ubijalci nad »Eamom« in bolgarskimi tolpami, da bi lahko opravičevali velike operacije.«

TURČIJA

Kakor je znano, je Sovjetska zveza stopila v pregovore s Turčijo, zaradi vprašanja morskih ožin. Turčija je pripravila odgovor na drugo sovjetsko noto. Toda na čuden način je dobil svetovni tisk poročilo o tem iz Washingtona in preko britanske agencije. Dopolnje Reuterja je obveščeno o vsaki podrobnosti. Njemu je tudi znana vsebina same note. Tudi turški novinarji bi radi vedeli to. Čudno izgleda, da je ameriški tisk o turških zadevah bolje informiran kakor turški. Tu se jasno vidi, da so turške zadeve prav za prav bolj zadeve Velike Britanije in morda celo zadeve ZDA.

»Neprestano se razširja gradnja britanskih vojaških objektov, na katerih delajo nemški vojni ujetniki, katerih število je nad 35.000. Pred kratkim je bila ustanovljena posebna inženjska edinica pod poveljstvom nemških ofi-

vsako izmed treh velesil, ki so se udeležile potsdamske konference, med njimi tudi Sovjetska zveza.

AVSTRILIJA

Avstrijska vlada se je odločila, da se obrne na zavezniške oblasti s prošnjo, da se odobri slovenskim mladincem in mladinkam na Koroškem enomesečno bivanje v Jugoslaviji, kjer bodo pomagali pri izgradnji »Mladinske proge« Brčko-Banoviči.

ANGLIJA

V sredo 23. oktobra je imel britanski zunanji minister Bevin v Spodnjem domu govor, ki je trajal dve uri. Govor je bil posvečen britanski zunanji politiki in pariški mirovni konferenci.

HOLANDIJA

Iz poslednjih poročil iz Haaga, odhajajo v Indonezijo nove holandske čete. Namestnik načelnika štaba holandske armade general Dorman je izjavil, da ostajajo holandski načrti v Indoneziji še naadje isti. Nadalje je izjavil, da bodo odposlani na Sumatro eno »prostovoljsko divizijo«, med tem ko bodo vojaški zavezniki vršili okupacijsko službo na Javi in Bali.

cirjev. Nemci sami stražijo taborišče te edinice, pri čemer nosijo tudi orožje.

AMERIKA

V San Francisko je prišlo iz vseh krajev Amerike čez 500 delegatov, predstavnikov sindikatov, vojnih veteranov in drugih organizacij na tridnevno konferenco, ki se bo bavila s problemom Daljnega vzhoda. To konferenco je priredil komitet »Zagotovitvo mir na Daljnem vzhodu« in komitet za demokratično politiko.

INDIJA

Iz Kalkute poročajo, da je trgovina zaradi nemirov, ki trajajo že 15 dni v okrožjih Noakhali in Tiperahu v vzhodni Bengaliji, popolnoma paralizirana, a v nekaterih področjih se je pričela lakota ter so izbruhnile epidemije. V Kalkuti je bilo nedavno 23 incidentov, v katerih je bilo ubitih 4, ranjenih pa 70 oseb. Po drugih vesteh pa, da je v Kalkuti prišlo do hujših nemirov, v katerih je bilo ubitih 10, ranjenih pa 33 oseb.

INDONEZIJA

Borba Indonezijcev za svobodo traja dalje. Iz Batavije poročajo, da vodijo holandske čete še nadalje borbo proti Indonezijcem na jugu Celebesa, kakor tudi na področju Bondunga. Iz poročil se vidi, da se je 20. oktobra izkrcalo 2000 holandskih vojakov in oficirjev na Javi, nedaleč od Batavije.

AVSTRALIJA

Pred kratkim je v Viktoriji in Južni Avstraliji prišlo do stavke 33.000 železničarjev. Zaradi tega stoji v teh krajih ves železniški promet. Tudi v Sidneyu in Melbourne ni moglo zaradi stavke delavcev odpluti iz pristanišča 99 ladij. Poleg ustavitve železniškega prometa je prekinjen tudi tramvajski in avtobusni, ker je Melbourne v vladinih rokah. Pomočnik guvernerja mesta Colombo na Ceylonu sir John Haward je sprejel sklep, da mora vojaštvo zasesti vse ulice v mestu.

Maksim Gorki

Deveti januar

(Odlomek)

Poraz v vojni z Japonsko je povečal sovraštvo množic do carizma. Rusija je stala pred revolucijo, ki je začela 9. (21.) januarja 1905 v Petrogradu.

Da bi oblast izigrala delavsko gibanje, je s pomočjo popa Gabona organizirala delavstvo, ki naj si s peticijami, prošnjami na carja pridobi svoje pravice. Tako so za 9. januar 1905 priredili v Petrogradu delavsko procesijo s cerkvenimi podobami in carjevimi zastavami, ki naj predložijo carju v zimski palači prošnjo o potrebah delavstva, čemur bo car ustregel. Namen tega pa je bil, da se ob tej »demonstraciji« najde povod za nasilno potlačanje delavskega gibanja. Peticijo na carja so sestavljali na zborovanjih, na katerih so boljševiki vnašali tudi zahteve po svobodi tiska, govora in združevanja, sklicanju konstituant, ločitve cerkve od države, uvedbi osemurnega delavnika in razdelitvi zemlje. Seveda so obenem opozarjali, da se vse to ne bo pridobilo s procesijami in prošnjami, marveč z borbo in orožjem in da je procesija krinka policije za napad na delavce. Delavstva niso prepričali, ker je večina še verjela v carja.

9. januarja je šla ogromna množica delavstva do carja. Na ulicah je bilo blizu 150.000 ljudi: možje, žene, starci, otroci.

Car Nikolaj II. ni sprejel prošnje, pač pa ukazal streljati v neoboroženo ljudstvo. Ta dan je padlo nad 1000 delavcev, ranjenih pa je bilo čez 2000. Ulice Petrograda so bile zalite s krvjo.

9. januar — »Krvava nedelja« je bil krvavi nauk za delavce. Vera v carja je bila ubita. Spoznali so, da brez boja ne bodo dosegli svojih pravic.

Ta zločin je vzdramil delavstvo vsega carstva. Kmalu je stakvalo blizu pol milijona delavcev.

V Rusiji se je začela revolucija.

... Okrog prebivališča carja so stali v tesni, nepretrgani verigi vojaki, pod okni dvorca na trgu se razvrstila konjica. Vonj sena, gnoja, konjskega potu je obkrožal dvorec, zvenket sabelj, zvok ostrog, povelja, topot konj je valovil pod okni.

Od vseh strani je na vojake pritiskala tesna množica ljudi, desetero tisoč razburjenih, a hladno razkačenih ljudi. Govorilo so mirno, vendar nekako posebno tehtno, z novimi besedami in z novo nado, komaj morda jasno njim samim. Stala je stotnja vovokov, opirajoč se z enim plečem ob zid stavbe, z drugim — ob železno mrežje vrta, ter zastavljala pot na trg k dvorcu. Tesno k nji, obraz k obrazu je prodrla množica, nešteto večja, nema, poulična.

Razidite se, gospoda,« je polglasno govoril narednik, ki se je zaman trudil skriti vznemirjene oči. Hodil je gor in dol ob fronti in odiral ljudi od vovokov z rokami in pleči, trudeč se, da ne bi videl človeških obrazov.

»Zakaj nas ne pustite?« so ga vpraševali.

»Kam?«
»K carju!«

Narednik se je za sekundo ustavil in s čustvom, podobnim na pobitost, je vzkliknil:

»Govorim vam vendar — ni ga!«

»Carja ni?«

»No, dal Rečeno vam je, ni ga in — odidite!«

»Sploh ni carja?« — je uporno vprašal ironičen glas.

Narednik se je zopet ustavil in dvignil roko.

»Za takšne besede... čuvajte se!« In pojasnil je z drugimi besedami:

»V mestu — ga ni.«

Iz množice so odvrnili:

»Nikjer ga ni!«

»Preminil je!«

»Ustrelili ste ga, hudič!«

»Mislili ste — da ubijate narod?«

»Naroda — ne ubijete!... Dovolj ga je za vas vse.«

»Carja ste ubili — razumete?«

»Odidite gospod! Ne govorite!«

»Ne, — lažeš!... Govoril bom!«

»Kdo si? Vojak?«

Na drugem mestu je starček z brado, podobno klinu, govoril navdušeno vovokom:

»Vi ste — ljudje, mi — tudi! Sedaj ste v vojaškem plašču, jutri boste v kafanju. Hoteli boste delati, ker ste lačni. Dela ni, jela ni. Tedaj boste morali tudi vi, fantje kakor mi, glej... Streljati bo torej treba v nas? Ubijati zato, ker gladijete vi, kaj?«

Vovokom je bilo hladno. Prestopali so z noge na nogo, tolkli s petami ob tla, drgnili ušesa predevaajoč puške iz ene roke v drugo. Poslušali so besede in vzdihovali, obračali oči sem in tja, drgetali z ozeblimi ustnicami. Na obrazih, pomoderjih od mraza, je ležala nekaka enolična pobitost, raztresena in topa, oči so migotale, se skrivale. Le nekateri izmed njih so mižali, kakor da merijo na nekoga, krepko so stisnili zobe in najbrže s težavo zadrževali jezo proti tej množici ljudi, zaradi katere morajo tu zmrzovati. Od njih sive, dolgočasne vrste je vela utrujenost, nemoč, otožnost. Ljudje so stali vovokom nasproti, prsi ob prsi, in ker niso mogli zadrževati pritiska od zadaj, od časa do časa drenjali vovake.

»Mir!« je tiho odgovarjal siv človek.

Drugi so prijemali vovake za roke in jim vroče o nečem govorili. Vovaki so jih poslušali in kimali, obraze so kremžili z neopredeljenimi grimasami in nekaj pomilovalnega, pobitega se je javljalo na njih.

»Ne dotikaj se puške«, je rekel eden od njih mlademu fantu s kosmato kapo. A ta je pehal vovaka s prstom v prsa in govoril:

»Vovak si, pa ne rabelj!... Poklicali so te, da braniš Rusijo od zunanjih sovražnikov... silijo te pa streljati narod... Razumil Narod — to je ravno Rusija.«

»Mi — ne streljamo,« je odgovoril vovak.

»Glej — tu stoji Rusija, ruski narod! On želi videti svojega carja...«

»Ne želi!«

»Kaj je pri tem hudega, ako se hoče narod pogovoriti s carjem o svojih zadevah? No povej?«

»Ne vem,« je odgovoril vovak in pljunil.

Njegov sosed je dodal:

»Nam je prepovedano se pogovarjati.«

Pobito je vzdihnil in povsod oči.

Neki vovak je dobrohotno vprašal stojičega pred njim:

»Rojak, niste vi rjazanski?«

»Pskovski... A kaj?«

»Tako. — Jaz sem rjazanski...«

In široko nasmehniš se, je od mraza vzdrgetal s pleči.

Ljudje so valovali pred ravno sivo steno, udarjali ob njo, kakor valovi reke ob kamniti breg. Dvigali se in se zopet vračali. Komaj morda so mnogi razumeli, zakaj so tu, kaj hočejo in čakajo. Jasno zavednega cilja, opredeljene namere ni bilo. Bilo je grenko čustvo užaljenosti, ozlovoljenosti, pri mnogih — želja po maščevanju, in to je vezalo vse, jih držalo na ulici, a ni bilo nikogar, na katerega bi izlili ta čustva, nikogar — na katerem bi se maščevali. Vovaki niso vzbujaali zlobe, ne razdraževali — oni so bili prosto topi, nesrečni, premrzli, mnogi niso mogli zdržati trepeta na telesu, drgetali, šklepetali z zobmi.

»Od štirih zjutraj stojimo,« so govorili »Naravnost strašno!«

»Lezi in — umri...«

»Odšli bi vi, kaj? Tudi mi bi odšli v vojašnice, v toploto.«

»Koliko je ura?«

Bilo je okrog dveh.

»Zakaj se vznemirjate? Kaj čakate?« — je govoril narednik.

Njegov besede, njegov solidni obraz in resni, prepričevalni ton je ohlajal ljudi. V vsem, kar je govoril, je bil nekak poseben smisel, bolj globok nego njegove preproste besede.

»Kaj čakate! Ničesar... Le, da vovajštvu zaradi vas trpi.«

»Kaj nas boste streljali?« je vprašal mlad človek v kapici.

Narednik je pomolčal in mirno odvrnil:

»Ukažejo — bomo!«

Odgovor je vzbudil izbruh očitkov, psok, posmehovanja.

»Za kaj? Za kaj?« — je spraševal od vseh najglasnejše visok, rjav človek.

»Ker ne ubogate ukazov načelnstva,« je pojasnjeval narednik in drgnil lice.

Vovaki so poslušali govorjenje množice

in pobiti kimali. Nekdo od njih je tiho vzkliknil.

»Rad bi nekaj toplega sedaj!«

»Moje krvi — hočeš?« ga je vprašal nek srđit, mrk glas.

»Nisem zver,« je godrnjaje in užaljeno odgovoril vovak.

Vsi so bili hladni in brezčutni kakor njih puške — kar so razumeli nekateri iz množice.

Mnogo oči je gledalo v širok priploščen obraz v dolgi vrsti stoječih vovakov s hladno, molčečo radovednostjo, z zaničevanjem, ugibanjem. Večina se je trudila, da jih razžge z ognjen svoje razburjenosti, da zganje nekaj v srcih, ki so pod vplivom vojašnice krepko stisnjena, v glavah, ki so nasmetene s smetmi vovajske znanosti. Večina ljudi je hotela nekaj delati, nekako utelesiti svoja čustva in misli o življenju ter je uporno udarjala ob to sivo, hladno kamenje, in so želeli samo enega — kako bi segreli svoja telesa.

Vedno bolj vneto so zvenele besede, vedno bolj jasni so postajali govori.

»Vovaki,« je govoril krepak mož z veliko brado in modrimi očmi. »Kdo ste vi? Otroci ruskega naroda. Obubožal je narod, pobit je, zapuščeno brez obrambe, brez dela in kruha. Danes pa je šel, da prosi carja za pomoč, a car vam je velel, da streljate v narod, da ubijate. Vovaki! Narod — očetje in bratje vaši — se trudijo ne samo za sebe, nego tudi za vas. Vas so postavili proti njemu, proti narodu, vas pehajo na očetovom, bratomor. Pomislite! Ali ne razumete, da greste proti samim sebi?«

Ta glas, miren in jasen, lep obraz in sivi lasje v bradi, vsa postava človeka ter njegove preproste, resnične besede so vidno razburjale vovake. Povesili so oči pred njegovim pogledom, poslušali pazljivo, majali z glavo, vzdihovali, drugi so mršili obrvi, se ozirali, nekdo je poltiho svetoval:

»Odidi, da te ne sliši častnik!«

Častnik, visok, z belimi obrvmi, z velikimi brki je počasi šel bo fronti, vlek el na deson roko rokavico in govoril skozi zobe:

»Raz-idite se... stran!... Kaj? Povej, jaz ti že povem!«

Njegov obraz je bil tolst, oči okrogle, svetle, vendar brez bleska. Šel je, ni hitel in trdo je udarjal z nogami ob tla; z njegovim prihodom je čas tekel urneje, kakor da se je vsaka sekunda trudila izginiti, boječ se biti za pričo nečemu razžaljivemu, gnusnemu. Za njim se je vzravnavala nepregledna črta, ravna fronta vovokov. Potegnili so trebuhe vase, vzbočili prsi, pogledovali na končke svojih čevljev. Nekateri od njih so kazali ljudem na častnika z očmi in delali srđite obraze. Častnik se je ustavil na križu in kriknil:

»Pozor!«

Vovaki so se vzpeli in obstali kakor zamrli.

»Ukazujem, da se razidete,« je rekel častnik in ne spešeč je potegnil iz nožnice sabljo.

Raziti se je bilo fizično nemogoče — množica je na gosto zalila ves majhen trg, a iz ulice, v njenem ozadju se je še vedno valil narod.

Gledali so na častnika s sovraštvom. Slišal je posmehe, psovke, ali stal je pod njih udarom trdno, nepremično. Njegov pogled je mrtvo pogledoval stotnijo, obrvi so tu in tam komaj vztrepetavale. Ljudstvo je hrumelo. Drazil ga je ta mir, preveč nečloveški, nego bi bilo umestno v teh trenutkih. V tem miru se je čutilo javno zaničevanje ljudi, naroda.

»Ta bo — ukazal!«

»Mesar...«

»Brez povelja je pripravljen sekati...«

»Glej ga, potegnil je tisti slanič.«

»Hej, gospod! Ubijati — ste pripravljeni?«

Drzno izzivanje je naraščalo, pojavljalo se je čustvo nekakšnega brezskrbnega in brezupnega poguma, kriki so zveneli glasneje, zasmehe vse — ostrjeje.

Narednik je pogledal častnika, vzdrgetal, pobleдел in tudi naglo potegnil sabljo.

Naenkrat se je razlezel nemirni, zloveški glas trombe. Ljudje so gledali na trobentača. — Tako čudno je napel lica in trobil malodane predolgo. Ljudje so zaglušili nosljajoči, medeni krik s kričečim zvižgom, tuljenjem, cviljenjem, preklinjanjem, z besedami očitkov, s stoki otožnega brezcilja, s kriki obupa in poguma, ki ga je izzval čut možnosti smrti in prvi prihodnji minuti in nemogućnost uiti smrti. Uiti smrti ni bilo kam. Nekoliko temnih postav se je vrglo na zemljo in

se stisnilo k nji, drugi so si zakrivali obraz z rokami, a človek z veliko brado je razpel na prsih plač in stal pred vsemi, zroč na vovake z modrimi očmi. In govoril je, vse jim je govoril, neslišno, toneče v kaosu krikov.

Vovaki so mahali s puškami in jih priložili k licu. Vsi so oledeneli v enolični, strelski pozi, stegujoč v množico bajonete.

Bilo je videti, da je črta bajonotov visela v zraku nemirno, neravno — eni so se preveč stegovali naprej, drugi so se povešali k tlom, le nekateri so gledali naravnost na prsi ljudem, vsi pa so se zdeli mehki, drgetali so, kakor da se talijo, zvijajo.

Neki glas je glasno, z grozo in s prezirom kriknil:

»Kaj delate? Morilci!«

Bajoneti so silno in nevarno vztrepotali, bojzljivo je planila salva, ljudje so se zamajali nazaj, pritisnjeni od zvoka, od udarca krogel, padcev mrtvih in ranjenih. Nekateri so jeli molče skakati čez mrežo vrta.

Brizgnila je zopet salva... In še.

Deček, ki ga je ujela krogla na mreži vrta, se je naenkrat prevrnil in obvisel na nji z nogami kvisku. Visoka, vitka ženska z bogatimi lasmi je tiho vzdihnila in mehko padla poleg njega.

»Prekleti...« je kriknil nekdo.

Postalo je bolj prostorno in tišje. Zadnji so bežali v ulice, na dvorišča, množica je težko odstopala, ubogala nevidne sunke. Med njo in vovaki se je pojavilo nekoliko sežnjev zemlje, vse pokrite s telesi. Eni od njih so planili naglo pokonci in bežali k ljudem, drugi so vstajali z velikim trudom, puščajoč za seboj mlakuže krvi. Omahovali so tudi nekam in kri je curljala po njih sledovih. Mnogo ljudi je ležalo nepremično, z obrazom kvisku in k tlom in na stran. Vsi pa so bili stegnjeni, v čudni napetosti teles, ki jih je objela smrt, kot da so se hoteli iztrgati iz njenih rok.

Vonjalo je po krvi. Ta vonj je spominjal na toplo, slano dihanje morja zvečer, po vročem dnevu; ali bil je nevaren, pijanil in vzbujal je grdo željo, njuhati ta vonj dolgo in mnogo — ta vonj je grdo razburjal domišljijo, kot je to znano mornarjem, vovakom in drugim morilcem-rokodelcem.

Množica se je umikala in vzdihovala. Preklinjanja, psovke in kriki bolesti so se zlivali v pestro vihor z zvižgi in stoki. Vovaki so stali tako trdo in bili tako nepremični, kakor bi bili mrtvi. Obrazi so jim pomoderli in ustnice so bile tesno stisnjene, kakor da bi tudi ti ljudje hoteli kričati in zvižgati, a se niso upali ter so se zdrževali. Gledali so naravnost predse s široko odprtimi očmi in niso več migotali s trepalnicami. V tem pogledu, praznem, globokem in prozračnem, kot je siv zrak jesenskega dne, ni svetilo, ni bilo nikjer zapaziti nekaj človeškega. Zdelo se je, da oni ne vidijo ničesar, da ne vidijo tistih upostosenih, motnih točk na sivih, pretrejenih obrazih. Morebiti nočejo videti, morebiti se na skrivaj boje, da zagledajo toplo kri, ki so jo oni prelili in ki jo še hočejo prelivati. Zeblo jih je, puške so drgetale v njih rokah, bajoneti so se majali in vrtali zrak... Ali ta drget ni mogel prebuditi topega brezčutja v prsih ljudi, katerih srca je pogasil pri-

tisk nasilja nad voljo, katerih možgani so bili tesno oblepljeni s protivno, gnilo lažjo. Izmed ležečih je vstal bradat, modrook človek in začel govoriti z jokaljočim glasom, ves tresoč se:

»Niste me ubili... To zato, ker sem vam govoril sveto resnico.«

Množica se je zopet mrko in počasi dvigala naprej in pobirala mrtve in ranjene. Nekoliko ljudi se je postavilo poleg tega, ki je govoril vovakom, in so tudi, segajoči mu v besedo, kričali, pregovarjali jih, grajali brez srda, tožno in s sožaljem. V njih glasovih je še vedno zvenela naivna vera v zmago pravične besede, želja, dokazati nesmisel in blaznost krutosti, vzbuditi spoznanje težke pomote. Trudil so se in hoteli prisiliti vovake, da spoznajo sramoto in gnusobo svoje prisiljene vloge...

Častnik je potegnil iz za pasu revolver, ga skrbno pregledal in se napotil k tej skupini ljudi. Ona se mu je umikala, ne da bi hitela, kakor se umika človek pred kamnom, ki ne drči naglo z gore. Modrooki brdati človek se ni umaknil, nego je sprejel častnika z vnetim ukorom in mu kazal s široko gesto kri naokrog.

»Kako opravljujete to, pomislite? Ni opravičila!«

Častnik je obstal pred njim, nemirno namršil obrvi in stegnil roko. Strela ni bilo slišati, videl se je le dim, ki je obdal morilčevo roko enkrat, dvakrat, trikrat.

Po tretjem so se človeku zašibile noge, opotekel se nazaj, mahnil z desno roko in padel. K morilcu so planili od vseh strani — on se je umikal, mahal s sabljo, suval vse s svojim revolverjem. Neki deček je padel pod njegove noge, on ga je sunil s sabljo v trebuh... Kričal je z rjovečim glasom, skakal na vse strani, kakor uporni konj. Nekdo mu je vrgel kapo v obraz, obmetavali so ga s kepami okrvavljenega snega. K njemu je prihital narednik in nekoliko vovakov, ki so nastavili bajonete, in takoj so se napadenci razbežali. Zmagovalec je grozil za njimi s sabljo, nato pa jo je naenkrat spustil in še enkrat zabodel dečka, ki se je plazil ob njegovih nogah, ves krvaveč.

In zopet je noslajoče zapela tromba. Ljudje so se naglo umikali s trga pred tem zvokom, ki se je cvileče zviljal v zraku in točno orisaval prazne oči vovakov, hrabrost častnikovo, njegovo sabljo, na koncu rdečo, razmršene brke...

Živa, rdeča barva krvi je dražila oči in jih privlačevala k sebi, vzbujal pijano in zlobno željo, videti je vedno več, videti povsod. Vovaki so, kakor da so postali pozorni, stegovali vratove in zdelo se je, kakor da so iskali z očmi še žive cilje za svoje krogle...

Častnik je stal na križu in, mahajoč s sabljo, nekaj kričal, sunkoma, srđito, divje...

Od vseh strani so mu v odgovor doneli kriki: »Rabelj!« »Lopov!«

Začel je popravljeni svoje brke.

Velika oktoberska revolucija je položila temelje tistega neomajnega prijateljstva sovjetskih narodov, ki je bilo eden izmed najosnovnejših vzrokov njihove zmage v veliki domovinski vojni proti nemško-fašističnim osvajalcem in japonskim imperialistom

Fizkultuca

JESENSKI KROS - ZMAGA LJUDSTVA

Od 1. do 15. novembra se bo vršil šport vse države v proslavo obletnice volitev v zvezno ustavodajno skupščino jesenski kros, nazvan »Zmaga ljudstva«. Z jesenskim krosom »Zmaga ljudstva« zaključijo naši fizikulturniki letošnje poletno sezono. Naše mlado fizikulturno gibanje je v tem letu dokazalo veliko življenjsko silo. Doseženi so bili sijajni uspehi. Jesenski kros kot letošnja zaključna prireditev mora izveneti kot manifestacijska prireditev, ki bo pokazala bilanco dosedanjega dela, pripravila in dala naši mladini novih pobud za zimsko športno sezono ter zbrala v organiziran fizikulturni pokret nove množice mladine in vsega ljudstva. Kros »Zmaga ljudstva« mora razširiti vrste aktivnih fizikulturnikov in usposobiti nove tisoče sposobnih tekmovalcev za ZREN.

PRVENSTVO SLOVENIJE v kros-u za leto 1946

V nedeljo 20. oktobra je bilo v Novem mestu prvenstvo Slovenije v teku čez drn in strn. Celjski fizikulturniki so na tem prvenstvu dosegli sijajne uspehe. Tekmovanja se je udeležilo 16 fizikulturnih društev iz vse Slovenije s 130 tekmovalci in tekmovalkama.

Rezultati:

člani — 3.500 m: Štajner Valter (Olimp, Celje) 10:40, 2. Grabar (Olimp) 10:48, 3. Polutnik Mirko, Olimp 10:52, 4. mladinci — 1200 m: 1. Kocbek (Zel., Maribor) 4:07, 2. Tratinik (Rudar, Idrija) 4:15, 3. Pungartnik (Krim, Lj.)

Celjsani so dosegli še 4., 6., 9. in 12. mesto.

članice — 900 m: 1. Kokotec (Celje) 3:27, 2. Jamnik (Udarnik, Ljubljana) 3:42, 3. Strukelj (St. Vid, Ljubljana) 3:42, 4. Celjanke so dosegle še 8. in 9. mesto.

mladinke — 1600 m: 1. Zamuda (Olimp) 2:18, 2. Peterlin (St. Vid) 2:24, 3. Matoša (Krim) 2:27, 2. Celjanke so dosegle še 5., 7. in 10. mesto.

mladinke: 1. FD Olimp, Celje, 2. FD Zeleničar, Maribor.

Prvenstvo moštev v posameznih skupinah so si osvojila sledeča moštva:

člani: 1. FD Olimp I, 2. FD Zeleničar, Maribor, 3. FD Olimp II.

članice: 1. FD Celje

mladinci: 1. FD Zeleničar, Maribor, 2. FD Krim, Ljubljana, 3. FD Celje.

Iz rezultatov je razvidno, da so skraj vsa prva mesta pri posameznikih in moštvi dosegli Celjsani. Zelo je bilo, da se v bodoče udeleže sličnih tekmovalcev tudi ostala društva celjskega okrožja.

RAZPREDELNICA obrokov hrane in odrezkov živilskih nakaznic za mesec november

OSNOVNE ŽIVILSKÉ NAKAZNICE

Moka: 400 g kruha ali 300 g moke na dan (mesečno 9 kg) — razmerje: 6,30 kg enotne krušne moke — odrezki od 1.—21. 11. — 21 odrezkov. 0,90 kg enotne krušne moke ali 0,75 kg testenin — odrezki od 22.—24. 11. — 3 odrezki.

1,80 kg ržene ali koruzne moke — odrezki od 25.—30. 11. — 6 odrezkov. Skupaj 9 kg — 30 odrezkov.

Razmerje za peko kruha pri pekih

75% enotne krušne moke, 25% ržene moke — skupaj 100%.
Maščobe: 300 g masti, ali olja, ali slanina v Ljubljani, v ostali Sloveniji 200 g, na vse odrezke za maščobo.
Sladkor: 150 g na odrezek za sladkor. Milo: 150 g na odrezek za mlo.
Sol: 500 g odrezek za sol na živilske nakaznice III. in IV., na I. odrezek 12c, II. odrezek 22c.

DODATNE ŽIVILSKÉ NAKAZNICE

1. Otroci v prvem in drugem letu starosti

Sladkor: 350 g na odrezek 0—1 št. 111. Pšenični zdrob: 2000 g na odrezek 0—1 št. 112.

Ovseni kosmiči: 500 g na odrezek 0—1 št. 113.

Bela moka: 500 g na odrezek 0—1 št. 114.

Milo: 100 g na odrezek 0—1 št. 115.

Pšenični zdrob in bela moka se delita ob istočasni predložitvi odrezka 13a, oz. 23a, osnovne živilske nakaznice.

2. Otroci v tretjem do 14. leta starosti

Sladkor: 200 g na odrezek 0—2 št. 121.

Bela moka: 500 g na odrezek 0—2, št. 122.

Pšenični zdrob: 500 g na odrezek 0—2 št. 123.

Pšenični zdrob in bela moka se delita ob istočasni predložitvi odrezka 13b, oz. 23b, osnovne živilske nakaznice.

3. Noseče žene

Bela moka: 500 g na odrezek Nos. 1.

Sladkor: 350 g na odrezek Nos. 2.

1 doza: 340 g mesnih konzerv na odrezek Nos. 3.

1 doza: 450 g ribjih konzerv na odrezek Nos. 4.

4. Težki delavci TD (I. kategorija)

Moka: (enako kot na osnovne živilske nakaznice) na odrezke:

6,30 kg enotne moke na 10 odrezkov za kruh in na odrezek »Krušna moka 1«

0,90 kg enotne krušne moke ali 0,75 kg testenin na odrezek »Krušna moka 2«

1,80 kg ržene ali koruzne moke na 6 odrezkov za kruh — skupaj 9 kg.

Sladkor: 350 g na odrezek TD 326.

Maščobe: 450 g v Ljubljani, v ostali Sloveniji 550 g, na odrezek TD 325 (ali mast, ali olje, ali slanina).

Konzervirana hrana: 2 dozi mesnih konzerv po 340 g na odrezek 324 in 2 dozi ribjih konzerv po 350 g na odrezek 323.

Milo: 100 g na odrezek TD322.

Sol: 200 g na odrezek TD 321.

5. Srednje težki delavci SD (II. kateg.)

Moka: 4,65 kg enotne krušne moke na 9 odrezkov za kruh in na odrezek »Krušna moka SD — be«.

0,90 kg enotne moke ali 0,75 kg testenin na odrezek »Krušna moka SD a.«

1,20 kg ržene moke ali koruzne moke na 4 odrezke za kruh — skupaj 6,75 kg.

Sladkor: 200 g na odrezek SD 221.

Maščobe: 350 g v Ljubljani, v ostali Sloveniji 450 g na odrezek SD 222 (ali mast, ali olje, ali slanina).

Konzervirana hrana: 2 dozi mesnih konzerv po 340 g na odrezek SD 223 in 1 doza ribjih konzerv po 450 g na odrezek SD 224.

Milo: 100 g na odrezek SD 225.

Sol: 150 g na odrezek SD 226.

6. Lahki delavci LD (III. kategorija)

Moka: 3 kg enotne moke — krušne na 4 odrezke za kruh in na odrezek »Krušna moka LD«.

0,90 kg enotne krušne moke ali 0,75 kg testenin na 3 odrezke za kruh in na odrezek LD 135.

0,60 kg ržene ali koruzne moke na 2 odrezka za kruh — skupaj 4,50 kg.

Maščobe: 200 g v Ljubljani, v ostali Sloveniji 300 g na odrezek LD 121 (ali mast, ali olje, ali slanina).

Sladkor: 200 g na odrezek LD 122.

Milo: 100 g na odrezek LD 123.

Sol: 100 g na odrezek LD 124.

Konzervirana hrana: 1 doza mesnih konzerv po 340 g na odrezek LD 125 in 1 doza ribjih konzerv po 450 g na odrezek LD 126.

Enodnevnne in tedenske živilske nakaznice

Sladkor: dnevni obrok 5 g na odrezek 301.

Sol: dnevni obrok 17 g na odrezek 302.

Milo: dnevni obrok 5 g na odrezek 304.

Z mladinske proge

V Brčkem se pripravljajo za proslavo 7. novembra — dneva otvoritve Mladinske proge

Za proslavo 7. novembra se vršijo v Brčkem velike priprave, pri katerih sodelujejo vse frontovske organizacije skupno z odborom za proslavo 7. novembra.

Te dni je bila v dvorani mestnega ljudskega odbora v Brčkem konferenca, kateri so prisostvovali poleg članov Mestnega odbora Ljudske fronte tudi člani rajonskih odborov fronte ter predstavniki AFŽ-a ter mladine. V imenu glavnega mladinskega štaba za izgradnjo Mladinske proge je prisostvoval tov. Stankovič. Na zborovanju so sprejeli načrt dela v zvezi s pripravljalnimi deli za proslavo 7. novembra. Izvolili so odbor, ki bo pripravil stanovanje tujim delegatom, ki bo pripravil hrano in stanovanje tudi za 18.000 mladincev-graditeljev Mladinske proge, ki bodo sodelovali pri proslavi.

Določili so skupino mladincev, ki bo okrasila mesto in preskrbela stanovanje gostom.

Fizkulturni troboj poštarjev

Ljubljana — Maribor — Celje

O delu fizkulturnih aktivov poštarjev je sicer bolj malo slišati, vendar so z marljivim delom in vztrajnostjo dosegli že prav lepe uspehe. Svojo aktivnost bodo pokazali v Celju v soboto 2. in v nedeljo 3. novembra 1946 v prijateljskem troboju Ljubljana—Maribor—Celje. Teško je reči naprej, kdo bo odnesel zmago, kajti vsa tri moštva se pridno vadijo in bodo gotovo napela vse sile za čim boljši izid tekmovanja.

V soboto 2. novembra ob 20. uri bodo nastopili šahisti iz Celja in Maribora proti ljubljancem na dvajsetih deskah v vrtni dvorani hotela Evropa.

V nedeljo 3. novembra ob 8. uri bo v dvorani pošte Celje troboj v namiznem tenisu, ob 10. uri pa v odbojki v mestnem parku. Ob 13. uri bo poštna enajstorica odigrala na Glaziji nogometno tekmo s FD Celje II.

OKROŽNO LJUDSKO GLEDALIŠČE V CELJU

Sezona II. Predstava 3—5.

KINO METROPOL

Bratko Kreft:

Celjski grofje

Sobota, dne 2. novembra ob 19.30

Nedelja, dne 3. novembra ob 4 popoldne

Ponedeljek, dne 4. nov. ob 3 popoldne

(Dijaška predstava)

Prvi dve predstavi »Celjskih grofov« sta bili od občinstva in od kritike z navdušenjem sprejeti. Dvorana je bila obakrat do zadnjega kotečka razprodana. Pozivamo občinstvo, da si pravočasno preskrbi že v predprodaji vstopnice, da ne bo nepotrebnega razburjenja. Opozorjamo, da bo pričetek vsakokrat točno ob napovedani uri, nakar se dvorana zapre in se odpre šele po končanem prvem dejanju.

Nedeljska zdravniška služba

Dežurna služba zdravnikov FZSZ filiala Celje za mesec november.

Dne 1. novembra:

pri dr. Raišp Ivan, Stanetova 20

Dne 3. novembra:

dr. Lah Franc, Ipavčeva 10 (bolnica).

ZDRAVSTVENO VODSTVO

Začetniški tečaj iz ručine

ki ga priredi OF, se bo začel v ponedeljek 4. novembra ob 20. uri v mali dvorani Obrtniškega doma (ogal Vodnikove in Gledališke ulice). Prijava se vrši pri krajevnih AFŽ sekretarkah in ob začetku tečaja. Predavanje se bo vršilo v skupinah po dvakrat na teden in stane 45 din mesečno.

POPRAVEK

V poročilu »Otvoritev druge gledališke sezone okrožnega ljudskega gledališča« (leto I, št. 29, str. 3, dne 26. X. 1946), so se vsilile neljube pomote, ki pačijo smisel: 1. stolpec: nam. da je igralska družina uveljavila, beri: da se je igralska družina... — nam. etničnimi, beri: etničnimi — 2. stolpec: nam. jugoslovanskemu, beri: jugoslovenskem; nam. ste tu duše, beri: se tu duše; nam. »nivo teorije«, beri: »sivo teorijo« — 3. stolpec: nam. to svojo režijo, beri: to s svojo režijo — 4. stolpec: nam. Schillerjevo »Nosilec idej«, beri: Schillerjeve nosilce idej; nam. »Rezonerje«, beri: rezonerje. — Pomotoma je izostal stavek: Jošta je zadovoljivo podal Cigoj.

PRODAM

otroški voziček, globok, dobro ohranjen.

Naslov in cena pri Upravi lista

Kuciga

CELJSKA MESTNA PODJETJA

CELJE STANETOVA UL. 16

PRODAM

otroški voziček, globok, dobro ohranjen.

Naslov in cena pri Upravi lista

Kuciga

CELJSKA MESTNA PODJETJA

CELJE STANETOVA UL. 16

PRODAM

otroški voziček, globok, dobro ohranjen.

Naslov in cena pri Upravi lista

Kuciga

CELJSKA MESTNA PODJETJA

CELJE STANETOVA UL. 16

PRODAM

otroški voziček, globok, dobro ohranjen.

Naslov in cena pri Upravi lista

Kuciga

CELJSKA MESTNA PODJETJA

CELJE STANETOVA UL. 16

PRODAM

otroški voziček, globok, dobro ohranjen.

Naslov in cena pri Upravi lista

Kuciga

CELJSKA MESTNA PODJETJA

CELJE STANETOVA UL. 16

PRODAM

otroški voziček, globok, dobro ohranjen.

Naslov in cena pri Upravi lista

Kuciga

CELJSKA MESTNA PODJETJA

CELJE STANETOVA UL. 16

PRODAM

otroški voziček, globok, dobro ohranjen.

Naslov in cena pri Upravi lista

Kuciga

CELJSKA MESTNA PODJETJA

CELJE STANETOVA UL. 16

PRODAM

otroški voziček, globok, dobro ohranjen.

Naslov in cena pri Upravi lista

Kuciga

CELJSKA MESTNA PODJETJA

CELJE STANETOVA UL. 16

PRODAM

otroški voziček, globok, dobro ohranjen.

Naslov in cena pri Upravi lista

Kuciga

CELJSKA MESTNA PODJETJA

CELJE STANETOVA UL. 16

PRODAM

otroški voziček, globok, dobro ohranjen.

Naslov in cena pri Upravi lista

Kuciga

CELJSKA MESTNA PODJETJA

CELJE STANETOVA UL. 16

PRODAM

otroški voziček, globok, dobro ohranjen.

Naslov in cena pri Upravi lista

Kuciga

CELJSKA MESTNA PODJETJA

CELJE STANETOVA UL. 16

PRODAM

otroški voziček, globok, dobro ohranjen.

Naslov in cena pri Upravi lista

Kuciga

CELJSKA MESTNA PODJETJA

CELJE STANETOVA UL. 16

PRODAM

otroški voziček, globok, dobro ohranjen.

Naslov in cena pri Upravi lista

Vse za delovno ljudstvo!

Kompletna kolesa, vsi sestavni deli za kolesa, plašči, zračnice in razni gumijasti izdelki, dobite vse pri

„JUGOPROMET“

Celje, Ljubljanska c. št. 8

F.S. Lukas, Celje

žganjarna, tovarna likerjev, industrija sadnih sokov

Dolinae Jože

elektromehanična delavnica

CELJE, Miklošičeva 2

Previjanje elektromotorjev, magnetiziranje vžigalnih naprav, polnjenje akumulatorjev

ZELEZNINA IN ŠPECERIJA

Josip Jagodič

Celje, Gubčeva ul.

Tvrđka Kalan Fr. nasl.

irgovina premoga in drv

CELJE, Frankopanova 1

KNJIGARNA TISKARNE DRUŽBE SV. MOHORJA V CELJU

priporoča nabavo

šolskih knjig in potrebščin

kakor tudi ostalega pisarniškega materiala

Vsem šolskim zadrugam nudimo poseben popust

Šolskih knjig in potrebščin

kakor tudi ostalega pisarniškega materiala

Vsem šolskim zadrugam nudimo poseben popust

Šolskih knjig in potrebščin

kakor tudi ostalega pisarniškega materiala

Vsem šolskim zadrugam nudimo poseben popust

Šolskih knjig in potrebščin

kakor tudi ostalega pisarniškega materiala

Vsem šolskim zadrugam nudimo poseben popust

Šolskih knjig in potrebščin

kakor tudi ostalega pisarniškega materiala

Vsem šolskim zadrugam nudimo poseben popust

Šolskih knjig in potrebščin

kakor tudi ostalega pisarniškega materiala

Vsem šolskim zadrugam nudimo poseben popust

Šolskih knjig in potrebščin

kakor tudi ostalega pisarniškega materiala

Vsem šolskim zadrugam nudimo poseben popust

Šolskih knjig in potrebščin

kakor tudi ostalega pisarniškega materiala

Vsem šolskim zadrugam nudimo poseben popust

Šolskih knjig in potrebščin

kakor tudi ostalega pisarniškega materiala

Vsem šolskim zadrugam nudimo poseben popust

Šolskih knjig in potrebščin

kakor tudi ostalega pisarniškega materiala

Vsem šolskim zadrugam nudimo poseben popust

Šolskih knjig in potrebščin

kakor tudi ostalega pisarniškega materiala

Vsem šolskim zadrugam nudimo poseben popust

Šolskih knjig in potrebščin

kakor tudi ostalega pisarniškega materiala